

Asia: Honkamaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, Keminmaa, Tornio (LVV-U/40873/2026)

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi, marja.anttonen@lvv.fi

Lausunto

1 Johdanto

Fortumin Honkamaan Tuulivoima Oy suunnittelee Keminmaan Honkamaan alueelle tuulivoimahanketta. Hankkeen sähkönsiirtovaihtoehdot sijoittuvat Keminmaan kunnan ja Tornion kaupungin alueelle. Tuulivoima-alueen pinta-ala on noin 3 500 ha. Alueelle suunnitellaan enintään 25 yksikköteholtaan 8–12 MW:n tuulivoimalaa, joiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä. Sähkönsiirron osalta tarkastellaan kahta eri vaihtoehtoa. Luonnonvarakeskus kiittää hankkeen ympäristövaikutusten ohjelman lausuntomahdollisuudesta ja lausuu seuraavaa.

2 Lausunto

Honkamaan tuulivoimahankkeen YVA ohjelmassa luontovaikutusten arviointi on tunnistettu keskeiseksi, ja arviointi kohdistuu monipuolisesti luonnonympäristön osa alueisiin. Arvioinnissa käsitellään kattavasti kasvillisuus, luontotyypit, linnusto sekä luontodirektiivin liitteiden lajit, Natura 2000 alueet, pohjavedet ja muut keskeiset suojelukohteet. Vaikutusten keskeisiksi kohteiksi on perustellusti tunnistettu erityisesti linnusto ja suojelualueet sekä hankkeen mahdolliset yhteisvaikutukset muiden alueen hankkeiden kanssa.

Luontoinventointien osalta ohjelma esittää laaja alaisen ja menetelmällisesti monipuolisen kokonaisuuden, joka sisältää maastoinventointeja, paikkatietoaineistojen hyödyntämistä sekä erilliset Natura arvioinnit. Inventointi kattaa sekä tuulivoima alueen että sähkönsiirtoreitit ja huomioi eri lajiryhmät sekä uhanalaiset ja suojellut kohteet. Inventointien ajoitus usealle vuodelle ja eri vuodenaikoihin parantaa aineiston luotettavuutta. Kokonaisuutena luontovaikutusten arviointikehikko on riittävän kattava YVA ohjelman tasolla. Kuitenkin arvioinnin lopullinen luotettavuus riippuu siitä, kuinka systemaattisesti maastoinventoinnit toteutetaan ja miten erityisesti linnuston muutosseuranta, luontodirektiivilajien esiintymät sekä Natura alueiden vaikutusarvioinnit huomioidaan jatkossa. Poronhoidon osalta hankkeen vaikutukset voivat ulottua sekä Lohijärven että idempänä olevaan Palojärven paliskuntaan, koska tuulipuisto sijoittuu aivan näiden paliskuntien rajojen tuntumaan.

Hankkeen yhteisvaikutusten tarkasteluun tulee kiinnittää erityistä huomiota. Honkamaan tuulivoimahankkeen lähialueella on suuri määrä muita tuulivoimahankkeita sekä muita energiainfrastruktuurihankkeita (esim. aurinkovoima, sähkönsiirto ja vetyverkko), mikä lisää kumulatiivisten vaikutusten merkitystä erityisesti linnuston, maiseman ja luonnon monimuotoisuuden kannalta. Mahdolliset luontohaitat liittyvät erityisesti yhtenäisten luontoalueiden pirstoutumiseen ja ekologisten yhteyksien katkeamiseen, mikä kiihdyttää luontokatoa. Vaikka esimerkiksi yksittäisen tuulivoimahankkeen luontohaitat vaikuttaisivat vähäisiltä, voi luonto köyhtyä merkittävästi usean eri hankkeen kasautuvien vaikutusten seurauksena.

3 Lausunnon tiivistelmä

Luontovaikutukset ovat pääosin paikallisia ja liittyvät rakentamiseen ja käytön aikaisiin vaikutuksiin. Merkittävyys riippuu voimaloiden sijoittelusta, lieventämistoimista ja yhteisvaikutuksista muiden hankkeiden kanssa. Yhteisvaikutusten arviointi on ohjelmassa sisällytetty osaksi eri vaikutustyyppien tarkastelua ja vaikutusalueet on määritelty laajoiksi jopa kymmenien kilometrien tarkasteluun, mikä luo hyvän lähtökohdan kokonaisvaikutusten tunnistamiselle. Arvioinnin kannalta keskeisiä ovat erityisesti vaikutukset muuttavaan linnustoon, suojelualueisiin sekä ekologisiin yhteyksiin, joissa useiden hankkeiden yhteisvaikutukset voivat olla yksittäisiä hankkeita merkittävämpiä. Jatkosuunnittelussa on tärkeää varmistaa, että yhteisvaikutuksia tarkastellaan riittävän systemaattisesti ja että eri hankkeiden samanaikaiset ja ajallisesti limittyvät vaikutukset huomioidaan realistisesti

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 22.05.2026 klo 13:35:09.

Lausunnon valmistelija(t):

Esa Huhta

Liitteet:

Tiedoksi: